

Skupština Crne Gore

BILTEN OTVORENI PARLAMENT

Bilten o radu Skupštine Crne Gore ◆ Broj 58 ◆ Mart 2016. godine

SADRŽAJ

Zakonodavna i nadzorna aktivnost.....2

Novosti iz Skupštine.....6

Predsjednik Skupštine Crne Gore boravio je u posjeti Sjedinjenim Američkim Državama6

Poslanica Snežana Jonica učestvovala je na međunarodnoj konferenciji „Ravnopravno ostvarivanje ljudskih prava i sloboda osoba sa invaliditetom - dostignuća i izazovi“..... 6

Održano peto zasjedanje „Ženskog parlamenta“.....6

Parlamentarni pojmovnik.....7

Tema broja.....7

Iz istorije crnogorskog parlamentarizma.....8

Kalendar.....9

TEMA BROJA

Predsjednik Skupštine Ranko Krivokapić primio je Njegovo Kraljevsko Visočanstvo princa Čarlsa od Velsa

str. 7

PARLAMENTARNI POJMOVNIK

***Da li znate...
šta je Povelja o pravima?***

str. 7

IZ ISTORIJE CRNOGORSKOG PARLAMENTARIZMA

Zakon o nasljeđivanju prijestola

str. 8

OTVORENI PARLAMENT

Skupština Crne Gore

Bilten o radu Skupštine Crne Gore ♦ Elektronsko izdanje ♦ Izlazi mjesečno ♦ Godina VI ♦ Broj 58 ♦ Mart 2016. godine

UVOD

Poštovane/i čitateljke i čitaoci,

Pred vama su najvažnije informacije o aktivnostima Skupštine Crne Gore u periodu od 1. do 31. marta, koje u formi mjesečnog biltena „Otvoreni parlament“ priprema Služba Skupštine Crne Gore.

U martu, Skupština je održala prvu sjednicu prvog redovnog zasijedanja, na kojoj su poslanici usvojili šest zakona i drugu posebnu sjednicu prvog redovnog zasijedanja, na kojoj su poslanici postavili tri pitanja premijeru.

Odbori su tokom marta razmotrili 30 predloga zakona, tri predloga odluke i sproveli niz drugih aktivnosti u okviru nadzorne uloge.

Tema broja ovog izdanja biltena je sastanak predsjednika Skupštine Crne Gore Ranka Krivokapića sa Njegovim Kraljevskim Visočanstvom princom Čarlsom od Velsa.

Bilten se objavljuje svakog mjeseca i njime Skupština teži da približi svoj rad građanima Crne Gore. Smatramo da je ova publikacija veoma značajna kao pouzdan izvor informacija o radu Skupštine i nadamo se da će vam biti od koristi.

Ostajemo otvoreni za vaše komentare i sugestije, kao i kritike, koje nam mogu pomoći da naš rad učinimo što kvalitetnijim.

*S poštovanjem,
Služba Skupštine*

ZAKONODAVNA I NADZORNA AKTIVNOST

Na prvoj sjednici prvog redovnog proljećnjeg zasijedanja Skupštine Crne Gore u 2016. godini, poslanici su usvojili: Zakon o potvrđivanju amandmana na Konvenciju o fizičkoj zaštiti nuklearnog materijala, Zakon o potvrđivanju Ugovora o Centru za istraživanje i inovacije Zapadnog Balkana – WISE, Zakon o potvrđivanju Konvencije o mirenju i arbitraži u okviru KEBS-a, Zakon o potvrđivanju Sporazuma o osnivanju Fonda za Zapadni Balkan, Zakon o potvrđivanju Protokola o eksplozivnim ostacima rata uz Konvenciju o zabrani ili ograničavanju upotrebe određenog konvencionalnog oružja s pretjeranim traumatskim učinkom ili djelovanjem bez obzira na cilj i Zakon o potvrđivanju Protokola o izmjenama i dopunama Marakeškog sporazuma o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije.

Premijerski sat

Na drugoj posebnoj sjednici prvog redovnog zasijedanja Skupštine Crne Gore u 2016. godini, u okviru tačke dnevnog reda *Premijerski sat*, na pitanja poslanika odgovarao je predsjednik Vlade Crne Gore Milo Đukanović. Poslanici su premijeru postavili tri pitanja.

Predlozi zakona razmatrani na odborima

- **Predlog zakona o inovativnoj djelatnosti** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o crnogorskom državljanstvu** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o potvrđivanju Protokola o eksplozivnim ostacima rata uz Konvenciju o zabrani ili ograničavanju upotrebe određenog konvencionalnog oružja s pretjeranim traumatskim učinkom ili djelovanjem bez obzira na cilj** razmotrio je Odbor za međunarodne odnose i iseljenike i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o potvrđivanju Ugovora o Centru za istraživanje i inovacije Zapadnog Balkana WISE** razmotrili su Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport i Odbor za međunarodne odnose i iseljenike u dijelu svoje nadležnosti, i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o osnivanju Fonda za Zapadni Balkan** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za međunarodne odnose i iseljenike, i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o potvrđivanju Amandmana na konvenciju o fizičkoj zaštiti nuklearnog materijala** razmotrio je Odbor za međunarodne odnose i iseljenike i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o mirenju i arbitraži u okviru KEBS-a** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za međunarodne odnose i iseljenike, i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskim i srodnim pravima** razmotrio je Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o žigu** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti topografija poluprovodnika** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravnoj zaštiti industrijskog dizajna** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o raftingu** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o biocidnim proizvodima** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o vinu** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o dopuni Zakona o inspekcijском nadzoru** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja** razmotrio je Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, međutim, predlog zakona nije dobio potrebnu većinu.
- **Predlog zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih organa u svrhu liječenja** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za ljudska prava i slobode, i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o održavanju stambenih zgrada** razmotrio je Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama Zakona o vodama** razmotrio je Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o zaštiti prirode** razmotrio je Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o preuzimanju akcionarskih društava** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju** razmotrili su Odbor za ekonomiju, finansije i budžet i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica** razmotrili su Odbor za ekonomiju, finansije i budžet i Zakonodavni odbor, i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nacionalnim stručnim kvalifikacijama** razmotrili su Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport i Zakonodavni odbor, i predložili Skupštini da ga usvoji.

- **Predlog zakona o mladima** razmotrili su Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji. Predlog zakona je razmotrio i Odbor za rodnu ravnopravnost u dijelu svoje nadležnosti, koji je predložio Odboru za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, kao matičnom odboru, da predloži Skupštini Crne Gore da ga usvoji.

Ostali akti razmatrani na odborima

- **Predlog odluke o donošenju Prostornog plana posebne namjene za Durmitorsko područje** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog odluke o obrazovanju Odbora za praćenje i kontrolu realizacije projekta izgradnje autoputa Bar – Boljare** razmotrio je Zakonodavni odbor, međutim, predlog zakona nije dobio potrebnu većinu.
- **Predlog odluke za izbor dva člana Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika** utvrdio je Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu.

Ostale aktivnosti radnih tijela

- Na 115. sjednici **Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu**, 2. marta, održano je konsultativno saslušanje kandidata koji su se prijavili na Javni poziv za izbor dva člana Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika. Članovi Odbora su se dogovorili da se izjašnjavanje o dva kandidata koji će biti predloženi Skupštini odloži za neku od narednih sjednica.

Na 116. sjednici Odbora, održanoj 8. marta, utvrđen je Predlog odluke za izbor dva člana Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika. Nakon izjašnjavanja, potrebnu većinu dobili su Novak Bego Laković i Vesna Ratković. Takođe, članovi Odbora usvojili su Pravilnik o izmjenama Pravilnika o utvrđivanju predloga za izbor četiri člana Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika i Godišnji izvještaj o radu Odbora za 2015. godinu.

- Na 45. sjednici **Odbora za evropske integracije**, održanoj 11. marta, Odbor je jednoglasno usvojio

Izvještaj o radu za 2015. godinu i Plan rada za 2016. godinu.

Na 46. sjednici, održanoj 16. marta, članovi Odbora su jednoglasno podržali nacрте pregovaračkih pozicija za Poglavlje 1 – Sloboda kretanja robe i Poglavlje 22 – Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata.

- Na 72. sjednici **Odbora za međunarodne odnose i iseljenike**, održanoj 15. marta, članovi Odbora većinom glasova dali su pozitivno mišljenje na predlog da Hamdi Hasani bude izabran za izvanrednog i opunomoćenog ambasadora Crne Gore u Kraljevini Saudijskoj Arabiji, na nerezidentnoj osnovi sa sjedištem u Podgorici.

Na 73. sjednici Odbora, održanoj 15. marta, Odbor je podržao Izvještaj o radu Odbora za 2015. godinu i Plan Odbora za 2016. godinu.

- Na 135. sjednici **Odbora za ekonomiju, finansije i budžet**, održanoj 28. marta, Odbor je razmotrio primjenu sljedećih zakona: Zakona o izmirenju obaveza prema radnicima Kombinata aluminijuma koji su, usljed stečaja preduzeća ostvarili pravo na penziju, Zakona o konverziji kredita u švajcarskim francima (CHF) u eure (EUR), kao i Zakona o investicionim fondovima.

- Na 62. sjednici **Odbora za ljudska prava i slobode**, održanoj 21. marta, Odbor je razmotrio i podržao Izvještaj o radu Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava za 2014. godinu. Takođe, Odbor je razmotrio Drugi i treći periodični izvještaj Crne Gore o primjeni Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima djeteta za period od 2010. do 2015. godine.

- Na 58. sjednici **Odbora za rodnu ravnopravnost**, održanoj 15. marta, predstavljeno je Istraživanje o percepciji predstavnika pravosuđa o nasilju u porodici i nasilju nad ženama. Sjednica je organizovana u saradnji sa Kancelarijom UNDP-a u Crnoj Gori i Centrom za ženska prava.

- Na 55. sjednici **Odbora za turizam, poljoprivre-**

du, ekologiju i prostorno planiranje održanoj 24. marta, članovi Odbora su podržali Plan rada Odbora za 2016. godinu.

- Na 68. sjednici **Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport**, 14. marta, članovi Odbora su podržali Izvještaj o radu Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport za 2015. godinu, kao i Plan rada Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport za 2016. godinu.
- **Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje** posvetio je 117. sjednicu, održanu 1. marta, obilježavanju Međunarodnog dana osoba sa invaliditetom. Tokom sjednice, članovi Odbora odlučili su da predlože Skupštini Crne Gore donošenje odluke kojom bi se utvrdile obaveze nadležnog organa državne uprave da jednom godišnje podnosi Skupštini Crne Gore izvještaj o položaju osoba sa invaliditetom u Crnoj Gori.

Na 118. sjednici Odbora, održanoj 15. marta, članovi Odbora podržali su Izvještaj o radu Odbora za 2015. godinu i Plan rada Odbora za 2016. godinu.

Odbor je posvetio 119. sjednicu, održanu 29. marta, trenutnom stanju u oblasti narkomanije u Crnoj Gori. Pored članova Odbora, sjednici je prisustvovala predstavnik NVO 4 Life (NVO za borbu protiv narkomanije), koja je inicirala održavanje sjednice Odbora. Takođe, sjednici su prisustvovali i predstavnici Ministarstva zdravlja, Javne ustanove za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci Podgorica - Kakaricka gora, Odsjeka za borbu protiv droge i krijumčarenja u Upravi policije, Sekretarijata za

socijalno staranje Glavnog grada Podgorica, Instituta za javno zdravlje Crne Gore, NVO Juventas i NVO CAZAS.

- Na 64. sjednici, održanoj 24. marta, **Administrativni odbor** je u cilju implementacije Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, koji je stupio na snagu 16. marta 2016. godine, u dijelu svoje nadležnosti i obaveze usklađivanja akata Odbora sa Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru donio sljedeće odluke: Odluku o prestanku važenja Odluke o utvrđivanju vrijednosti koeficijenta za obračun fiksnog i startnog dijela zarade, Odluku o prestanku važenja Odluke o pravu na dodatak po osnovu vršenja funkcije, Odluku o prestanku važenja Odluke o utvrđivanju zarade i drugih primanja predsjednika i sekretara Državne izborne komisije, i Odluku o posebnim savjetnicima u Skupštini Crne Gore. Administrativni odbor je odlučio da donese rješenja o zaradi za sljedeća izabrana imenovana ili postavljena lica: Predsjednika Crne Gore, predsjednika Skupštine Crne Gore, predsjednika Vlade Crne Gore, potpredsjednike u Skupštini Crne Gore, poslanike u Skupštini Crne Gore, posebne savjetnike u Skupštini Crne Gore, ministre u Vladi Crne Gore, predsjednika i članove Senata Državne revizorske institucije, predsjednika i sekretara Državne izborne komisije, generalnog sekretara Skupštine Crne Gore, Zaštitnika ljudskih prava i sloboda i zamjenike/ce Zaštitnika.

Na 65. sjednici Odbora, održanoj 30. marta, Odbor je donio sljedeće odluke: Odluku o koeficijentima složenosti poslova za zaposlene u Službi Skupštine Crne Gore, Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o utvrđivanju naknada za rad naučnim i stručnim konsultantima, Odluku o prestanku važenja Odluke o pravu na varijabilni dio zarade i posebne naknade za zaposlene u Službi Skupštine Crne Gore, Odluku o prestanku važenja Odluke o naknadama za učešće u radu Kolegijuma predsjednika Skupštine i radnih tijela Skupštine, i Odluku o prestanku važenja Odluke o utvrđivanju posebne naknade poslanici-ma u Skupštini Crne Gore.

NOVOSTI IZ SKUPŠTINE

Predsjednik Skupštine Crne Gore boravio je u posjeti Sjedinjenim Američkim Državama

Predsjednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić boravio je 17. marta u posjeti Sjedinjenim Američkim Državama, te imao sastanke u Stejt departmentu, Kongresu, Atlantskom savjetu kao i nezvanične susrete sa visokim predstavnicima u Vašingtonu. Tokom posjete, predsjednik se sastao sa Hojt Brajanom Jiom, zamjenikom pomoćnika državnog sekretara u Stejt departmentu, Majklom Tarnerom, predsjednikom Parlamentarne skupštine NATO i kongresmenom, i Dejmonom Vilsonom, potpredsjednikom Atlantskog savjeta.

Predsjednik Krivokapić naglasio je da je organizacija nespornih izbora prioritet za Crnu Goru u ovom trenutku, da su slobodni izbori osnov stabilnosti države koja je ključni preduslov za njen dalji demokratski razvoj i evroatlantski put, te naglasio da svi politički akteri moraju biti svjesni da je svaka opstrukcija slobodnih izbora čin

destabilizacije Crne Gore i njenog puta ka EU i NATO.

Zamjenik pomoćnika državnog sekretara u Stejt departmentu Hojt Ji saglasio se sa ocjenama Krivokapića o značaju demokratskog izbornog procesa za Crnu Goru i da će oni biti test zrelosti naše države da se dalje razvija i ispunjava evroatlantske obaveze.

Poslanica Snežana Jonica učestvovala je na međunarodnoj konferenciji „Ravnopravno ostvarivanje ljudskih prava i sloboda osoba sa invaliditetom – dostignuća i izazovi“

Članica Delegacije Skupštine Crne Gore u Parlamentarnoj skupštini Savjeta Evrope i predsjedavajuća Potkomitetu PSSE za pitanja invaliditeta i inkluziju Snežana Jonica učestvovala je 22. marta na međunarodnoj konferenciji „Ravnopravno ostvarivanje ljudskih prava i sloboda osoba sa invaliditetom - dostignuća i izazovi“, održanoj u Sofiji.

Cilj konferencije bio je razmjena iskustava i dobrih praksi u obezbjeđivanju uslova za ravnopravnost osoba sa invaliditetom i njihovo puno učešće u društvenom životu.

Članica Delegacije Skupštine u PSSE Snežana Jonica informisala je učesnike konferencije o aktivnostima Potkomiteta PSSE za pitanja invaliditeta i inkluziju,

naglasivši doprinos pružen razmatranju tema kao što su političko učešće osoba sa invaliditetom, inkluzija i ravnopravno učešće u društvenom životu, borba protiv nasilja nad ženama sa invaliditetom. Ukazujući na značaj koje ovo radno tijelo ima kao forum za razmjenu mišljenja i iskustava, na nivou Parlamentarne skupštine, o položaju osoba sa invaliditetom, najavila je da će, u predstojećem periodu, njegov rad biti posebno usmjeren na pitanja učešća u politici, pravne zaštite i pravnog osnaživanja osoba sa invaliditetom.

Teme razgovora bile su i „Unapređenje učešća i jednaka prava osoba sa invaliditetom“ i „Dostignuća i najbolje prakse u pružanju podrške osobama sa invaliditetom za život u zajednici“.

Održano peto zasijedanje „Ženskog parlamenta“

Peto zasijedanje „Ženskog parlamenta“ održano je povodom 8. marta, Međunarodnog dana žena.

Sjednicu je otvorio predsjednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić, koji je istakao da je žena bila temelj crnogorske kuće, temelj države Crne Gore, i da su i u miru i u ratu žene bile najhrabriji dio koji je očuvao vjeru, da je Crna Gora nepobjediva. Takođe, ocijenio je da ako je Crna Gora primjer drugim narodima u borbi protiv fašizma, onda u toj borbi su žene bile ona snaga koja je u svakoj fazi te duge četiri godine dala nemjerljiv doprinos. Poručio je da je samohrana majka najnezaštićenija osoba u društvima krize i da je to ono što je izazov pred Crnom Gorom, da stvori

dovoljno materijalnih bogatstava kojih neće biti ako ne bude pravde i tek tada će biti sigurnih žena, porodica, sigurne Crne Gore i sigurnih građana/ki.

Osim predsjednika Krivokapića, prisutnima se obratila i predsjednica Odbora za rodnu ravnopravnost Nada Drobnjak, koja je istakla da je ovo važna godina u kojoj se obilježava 70 godina od dobijanja aktivnog i pasivnog biračkog prava žena u Crnoj Gori, i podsjetila na doprinos žena na obnavljanju nezavisnosti Crne Gore prije 10 godina. Takođe, pozvala je sve da se više radi na ostvarivanju ženskih ljudskih prava na svim nivoima, podsjećajući da je Crna Gora, prema podacima Interparlamentarne Unije, na 103 mjestu od 191 države po broju žena u parlamentu.

TEMA BROJA

Predsjednik Skupštine Ranko Krivokapić primio je Njegovo Kraljevsko Visočanstvo princa Čarlsa od Velsa

Predsjednik Skupštine Crne Gore primio je 18. marta Njegovo Kraljevsko Visočanstvo princa Čarlsa od Velsa. Predsjednik Krivokapić izrazio je zadovoljstvo posjetom Nj.K.V. princa Čarlsa od Velsa Crnoj Gori istakavši njen značaj za dodatno unapređenje dobrih bilateralnih odnosa između Crne Gore i Ujedinjenog Kraljevstva. Predsjednik Krivokapić je informisao princa Čarlsa o političkoj situaciji u zemlji, s posebnim naglaskom na predstojeće parlamentarne izbore.

Predsjednik Krivokapić je informisao princa o radu Skupštine, s posebnim aspektom na rad parlamentarnih odbora i parlamentarnih saslušanja. Sgovornici su se saglasili o važnosti postojanja jakog i funkcionalnog parlamenta u cilju obezbjeđivanja pravog sistema teže i protivteže (*checks and balances*), što je od posebnog značaja za mlade demokratije.

Predstavljajući slavnu i dugotrajnu istoriju Crne Gore, predsjednik Skupštine je istakao da Crna Gora još od perioda kralja Nikole gaji i baštini multikulturalizam i multietničnost, po čemu smo i danas prepoznati u regionu. Predsjednik Krivokapić je naglasio da takvo bogatstvo i harmonija u Crnoj Gori predstavljaju osnovu za stabilnost, kao i jednu od najvećih prednosti naše države. Istakao je i da to bogatstvo čini

jednu od dodatnih vrijednosti kojima će Crna Gora doprinijeti NATO-u i EU nakon pristupanja.

Njegovo Kraljevsko Visočanstvo princ Čarls od Velsa izrazio je zadovoljstvo posjetom Crnoj Gori istakavši da je iznova očaran prirodnim ljepotama koje Crna Gora posjeduje, te podsjetio na njegovu prvu posjetu 1978. godine, kada je imao priliku da se upozna s prirodnim i kulturnim bogatstvom Kotora. Princ Čarls od Velsa je naglasio da Crna Gora ima pogodnu geografsku poziciju i da je potrebno iskoristiti prednosti koje nam se time ukazuju. Princ je posebno interesovanje pokazao prema crnogorskoj istoriji, kao i po pitanju evropskih i evroatlantskih integracija Crne Gore.

PARLAMENTARNI POJMOVNIK

Povelja o pravima* „Povelja o pravima je ustavni dokument kojim se određuju prava i slobode pojedinca i tako stvaraju pravni okviri građanskih sloboda. Ustavna, odnosno utemeljena povelja o pravima razlikuje se od izvedene. *Utemeljena* povelja o pravima je sastavni dio ‚višeg‘ zakona i zato pruža osnov za ocjenu ustavnosti. *Izvedena* povelja o pravima, ili zakon o pravima, može da bude izmijenjena ili ukinuta na isti način kao i drugi zakoni. Zastupnici povelja o pravima smatraju da one predstavljaju jedino djelotvorno sredstvo kojim građani, pravno i ustavno, mogu da se zaštite od države i da zato one imaju obrazovnu vrijednost u promovisanju ‚kulture ljudskih prava‘ “¹

¹ Endru Hejvud, Politika, Beograd, Clio 2004, str. 554

IZ ISTORIJE CRNOGORSKOG PARLAMENTARIZMA

ZAKON O NASLJEĐIVANJU PRIJESTOLA

6/19. decembar 1902.

**MI
NIKOLA I
po Milosti Božjoj
KNJAZ I GOSPODAR CRNE GORE**

Dajemo na znanje i objavljujemo:

**ZAKON
O
NASLJEDSTVU PRIJESTOLA, O POLOŽAJU I
ODNOŠAJU
ČLANOVA NAŠEGA VLADALAČKOGA DOMA**

Čl. I

Nasljednik crnogorskoga prijestola je vazda najstariji sin vladajućega knjaza, koji rođenjem dobiva naziv: „Kraljevsko Visočanstvo Knjaz Nasljednik Crnogorski“.

Čl. II

Ako bi Nasljednik prijestola umro prije no stupi na prijesto, ili bi se prijestola odrekao ili morao odreći (čl. XII) postaje Nasljednik isti čas brat Mu najstariji, a ako ga nema, onda član Doma koji je na redu (čl. III).

Čl. III

Ako bi Knjaz - Gospodar izgubio za života muško nasljedstvo, ili ga ne bi ni imao, Nasljednik je prijestola najstariji brat Njegov, kojega po redu nasljeđuje Njegov porod.

Čl. IV

Ako bi i tijekom redom neposrednoga potomstva ostao Prijesto bez muškoga nasljedstva, nasljedstvo prelazi

na onoga koga Knjaz - Gospodar kao najsposobnijega izbere za nasljednika iz bratstva Petrovića, kao što je to bilo od Vladike Danila do Knjaza Danila običajem posvećeno i pijetatom i pokornošću naroda primljeno, pa da se u toj grani istijem redom, kao što je označeno u predhodnim člancima, red nasljedstva drži.

Čl. V

Knjaz Gospodar objavljuje narodu novoga nasljednika prijestola isti čas kada se rodi, ili kada bi se mjesto nasljednika upraznilo smrću, ili dobrovoljnim odricanjem, ili gubitkom prava na prijesto (čl. XIII i XIV).

Čl. VI

Upraznjeni Knjaževski prijesto zauzima nasljednik kao Knjaz gospodar odma, pa i onda kada bi on bio punoljetan ili bi stalnom bolešću spriječen bio da vrši vladalačke dužnosti.

Čl. IX

Sinovi i kćeri Knjaza Gospodara dobijaju rođenjem naziv: „Visočanstvo Knjaz – Knjaginjica“ a unuci od sinova Njegovih naziv: „Svjetlost“ i „Vojvoda“- „Vojvotkinjica“, koji se i na njihovo nasljedstvo do sedmoga stepena pružaju.

Čl. XI

Od odličija, koja sinovima Knjaza Gospodara od rođenja pripadaju, samo je domaći Orden Sv. Petra, a za Knjaza Nasljednika još i prvi stepen ordena Danila I za nezavisnost Crne Gore.

Pavićević, B, raspopović, r, ur. crnogorski zakonic 1796-1916, knj. II, Podgorica, istorijski institut crne Gore, 1998, str. 626-629.

KALENDAR

3. mart

- Predsjednica Odbora za rodnu ravnopravnost Nada Drobnjak i članovi Odbora Nikola Gegaj i Branka Tanasijević učestvovali su na međuparlamentarnom sastanku, održanom u Briselu, povodom Međunarodnog dana žena u 2016. godini. Sastanak je održan na temu „Žene izbjeglice i azilantkinje u EU“. Tokom sastanka, diskutovano je na teme „Nasilje nad ženama izbjeglicama i azilantkinjama“, „Rod i zdravstvena zaštita: položaj izbjeglica i azilantkinja“ i „Integracija žena izbjeglica“.

- Predsjednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić sastao se sa češkim generalom i predsjednikom Vojnog komiteta NATO Petrom Pavelom. Sagovornici su ocijenili da je osnov za ostvarivanje punopravnog članstva Crne Gore u NATO naporan rad u domenu jačanja demokratije i vladavine prava i zaključili da je temelj svake stabilne države kontinuirano jačanje vladavine prava, demokratije i političke stabilnosti. Oni su predočili da je jedan od puteva za ostvarivanje ovih ciljeva borba protiv svih vidova korupcije.
- Zamjenica predsjednika Odbora za evropske integracije Marija Maja Čatović i članovi Obrad Mišo Stanišić, Danko Šarančić i Genci Nimanbegu, kao i poslanik Darko Pajović sastali su se sa delegacijom Odbora za evropske poslove Nacionalne skupštine Republike Francuske, koja je boravila u posjeti Crnoj Gori od 3. do 5. marta 2016. godine. Predstavnici francuske delegacije interesovali su se za napredak Crne Gore u sprovođenju obaveza u poglavljima 23 i 24, reformu obrazovanja, monetarnu politiku i korišćenje eura, kao i za napredak u oblasti zaštite životne sredine i energetske efikasnosti. Bilo je riječi i o percepciji procesa evropskih integracija među građanima, odnosno o njihovim očekivanjima kad

su u pitanju koristi od članstva države u Evropskoj uniji.

4. mart

- Predsjednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić sastao se sa delegacijom Odbora za evropske poslove Donjeg doma Nacionalne skupštine Republike Francuske, predvođenu predsjednicom Odbora Danijel Oroa. Predsjednik Krivokapić je ocijenio da je punopravno članstvo u evroatlantskom savezu korak koji će doprinijeti stabilnosti Crne Gore i regiona. Predsjednica Odbora Daniel Oroa je ukazala na to da je Crna Gora važna Evropskoj zajednici i da je zato potrebno da napreduje na svom evropskom putu. Sagovornici su zaključili da je vladavina prava temelj na kojem počiva stabilnost države.

7. mart

- Delegacija Skupštine Crne Gore pri Parlamentarnoj skupštini NATO u sastavu Mevludin Nuhodžić i Obrad Mišo Stanišić učestvovali su u okviru posjete Komiteta za civilnu dimenziju bezbjednosti Parlamentarne skupštine NATO Sarajevu i Beogradu, koja je održana u periodu od 7. do 10. marta 2016. godine. Posjeta je imala za cilj sagledavanje nivoa unutrašnjeg i vanjskog političkog razvoja Srbije i Bosne i Hercegovine kao i aktuelnih bezbjednosnih izazova, uz osvrt na evropske i evroatlantske integracije i razvoj geopolitičke situacije u zemljama Zapadnog Balkana.
- Predsjednik Odbora za spoljne poslove Predstavničkog doma Rumunije Laslo Borbeli boravio je u službenoj posjeti Crnoj Gori u periodu od 7. do 9. marta, na poziv predsjednika Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Miodraga

KALENDAR

Vukovića. Tokom posjete, predsjednik Borbela sastao se sa potpredsjednikom Skupštine Crne Gore Milutinom Simovićem, sa članovima Grupe prijateljstva sa Parlamentom Rumunije, kao i sa članovima Odbora za međunarodne odnose i iseljenike.

8. mart

- Predsjednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić otvorio je peto zasijedanje „Ženskog parlamenta“ koje je organizovao Odbor za rodnu ravnopravnost, povodom 8. marta, Međunarodnog dana žena. Za učesnike/ce „Ženskog parlamenta“ priređena je izložba rukotvorina NVO „Udruženje žena Ostros“.

9. mart

- Predsjednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić primio je Dirka Langea, šefa Jedinice D1 za Crnu Goru u Direktoratu Evropske komisije za susjedsku politiku i pregovore o proširenju i Klajva Rambolda, zamjenika šefa divizije za Zapadni Balkan u Evropskoj službi za spoljne poslove. Predsjednik Krivokapić je prenio sagovornicima očekivanje da će kod izvršne vlasti prevladati zrelost i spremnost za prihvatanje uslova za demokratski izborni proces, te ocijenio da je prisustvo predstavnika Evropske unije na Parlamentarnom dijalogu bilo veoma dragocjeno i omogućilo razgovore vlasti i opozicije. Lange i Rambold su izrazili nadu da će doći do dogovora vlasti i opozicije kako bi se obezbijila puna primjena izbornog zakonodavstva, u interesu adekvatnog sprovođenja predstojećih izbora.

12. mart

- Član stalne delegacije Skupštine Crne Gore pri

Parlamentarnoj skupštini Procesa saradnje u Jugoistočnoj Evropi Dritan Abazović učestvovao je na sastanku Opšteg odbora za ekonomiju, infrastrukturu i energetiku „PA SEECP“, održanom u Sofiji, u okviru bugarskog predsjedavanja ovom inicijativom. Na sastanku čija je tema bila: „Unapređenje infrastrukture u Jugoistočnoj Evropi – ubrzavanje prioriternih projekata“, razmatrana su iskustva zemalja članica „SEECP“ u ovoj oblasti i predstavljene ideje koje imaju za cilj poboljšanje saobraćajne povezanosti zemalja regiona.

14. mart

- Odbor za evropske integracije organizovao je javnu tribinu na temu „Crna Gora i EU: pregovori u oblasti slobode kretanja robe“. Moderator tribine bila je Marija Maja Čatović, zamjenica predsjednika Odbora za evropske integracije, dok je o pravnoj tekovini i sprovođenju obaveza u ovom poglavlju govorila Nina Vujošević, savjetnica predsjednika Vlade i šefica Radne grupe za pripremu pregovora u poglavlju 1 – Sloboda kretanja robe.

17. mart

- Predsjednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić boravio je u posjeti Sjedinjenim Američkim Državama, te imao sastanke u Stejt departmentu, Kongresu, Atlantskom savjetu kao i nezvanične susrete sa visokim predstavnicima u Vašingtonu.

18. mart

- Predsjednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić primio je Njegovo Kraljevsko Visočanstvo princa Čarlsa od Velsa.

KALENDAR

21. mart

- Skupština Crne Gore pridružila se akciji „Zajedno za Urana“, donacijom od 500 eura, u cilju prikupljanja novca za obuku psa vodiča za osobu oštećenog vida. Osim toga, i Sindikalna organizacija Skupštine donirala je jednomjesečnu članarinu svojih članova, u iznosu od 500 eura.

22. mart

- Članica Delegacije Skupštine Crne Gore u Parlamentarnoj skupštini Savjeta Evrope i predsjedavajuća Potkomitetu PSSE za pitanja invaliditeta i inkluziju Snežana Jonica učestvovala je na međunarodnoj konferenciji „Ravnopravno ostvarivanje ljudskih prava i sloboda osoba sa invaliditetom – dostignuća i izazovi“, koja je održana u Sofiji. Cilj konferencije bio je razmjena iskustava i dobrih praksi u obezbjeđivanju uslova za ravnopravnost osoba sa invaliditetom i njihovo puno učešće u društvenom životu.

23. mart

- Zamjenica predsjednika Odbora za evropske integracije Marija Maja Čatović sastala se sa Vinčencem del Monakom, ambasadorom Republike Italije u Crnoj Gori. Sastanak je organizovan u susret predstojećoj posjeti delegacije Odbora za evropske poslove italijanskog Senata Crnoj Gori, na čelu sa predsjednikom Odbora Vaninom Kitijem. Sagovornici su istakli važnost jačanja parlamentarnih odnosa, te izrazili očekivanje da će predstojeća posjeta italijanskih parlamentaraca doprinijeti novim dimenzijama podrške i saradnje između dvije prijateljske zemlje.

25. mart

- Predsjednik Odbora za bezbjednost i odbranu Mevludin Nuhodžić, zamjenica predsjednika Snežana Jonica i članovi Obrad Mišo Stanišić i Luid Ljubo Škrelja, u sklopu realizacije programskih aktivnosti, boravili su u posjeti Sektoru granične policije Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova. Tokom posjete, članovi Odbora su se sastali sa pomoćnikom direktora Uprave policije – rukovodiocem Veskom Damjanovićem i starješinama Regionalnog centra granične policije „Jug“. Takođe, obišli su i Zajednički granični prelaz Sukobin – Murićan, upoznavši se sa načinom funkcionisanja i redovnim postupcima provjere koje sprovodi Odjeljenje granične bezbjednosti Ulcinj.

28. mart

- Predsjednik Odbora za bezbjednost i odbranu Mevludin Nuhodžić, zamjenica predsjednika Snežana Jonica i članovi Luid Škrelja i Obrad Mišo Stanišić boravili su u posjeti Direktoratu za vanredne situacije Ministarstva unutrašnjih poslova. Tokom posjete, članovi Odbora su se sastali sa direktorom Direktorata za vanredne situacije, dok je dio susreta bio posvećen i posjeti Aviohelikopterskoj jedinici u Golubovcima i Operaciono komunikacionom centru 112 koji prati i registruje pojave i događaje iz oblasti bezbjednosti, po potrebi preduzima i organizuje hitne i obimnije operativne mjere i koordinira i usmjerava rad organizacionih jedinica Uprave policije.

30. mart

- Predsjednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić primio je članove njemačke sekcije Međunarodne komisije pravnika, sa predsjedavajućim Mihaelom Ajhbergerom, koji je i sudija Saveznog Ustavnog suda Njemačke, ali i sa ostalim članovima komisije koji su ujedno i predstavnici različitih sudskih institucija i stručnjaci u pravnoj nauci. Tema razgovora je bila pravno uređenje države Crne Gore sa posebnim osvrtom na nadležnosti i rad Skupštine Crne Gore i njen odnos sa ostalim grana vlasti.